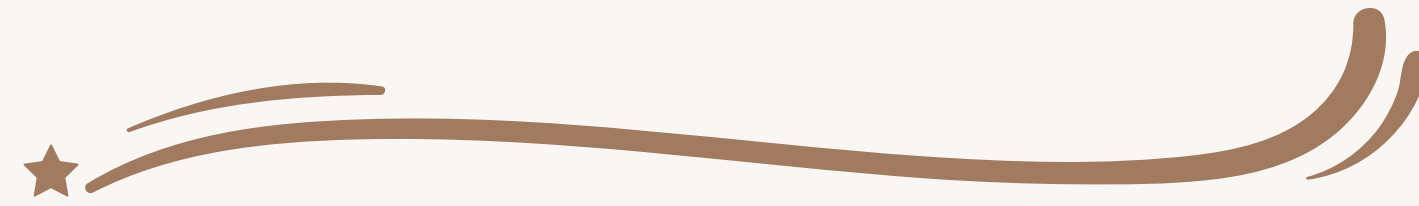

★
★
**ПРИГОЛОСНІ ЗВУКИ:
М'ЯКІ, ТВЕРДІ, ГЛУХІ, ДЗВІНКІ**

★
ЯНА ШМАК СОФІЯ ГУЛЬЧУК

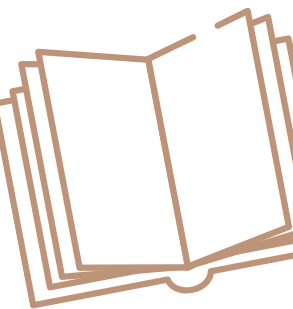
1. Найменша одиниця мови та мовлення

2. Які органи творять звуки?

3. Які звуки утворюються за допомогою голосу?

4. Які звуки утворюються за допомогою голосу і шуму або тільки шуму?

5. Скільки всього звуків в українській мові?

ЗНАЙДЕМО ВІДМІННОСТІ

Дерево - дід

Любити - лаяти

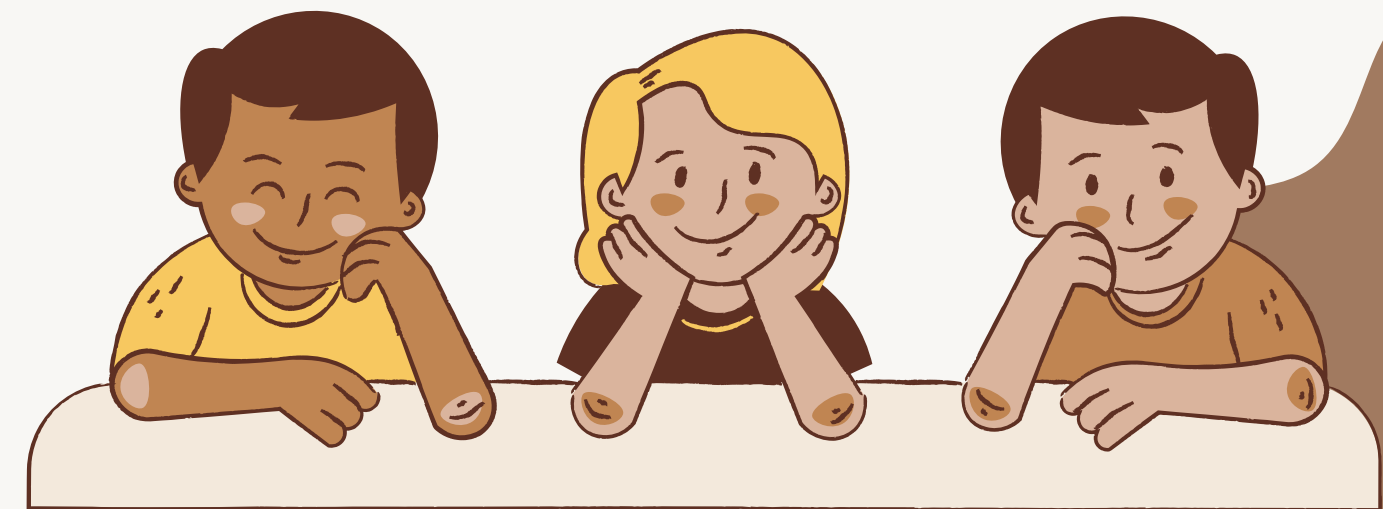
Рідна - родина

Тінь - телефон

Цінувати - цемент

Нічого - нуль

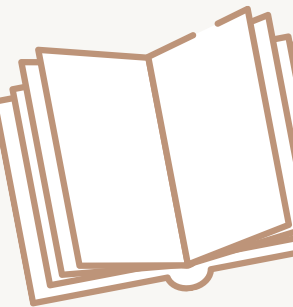
Зірвати - знайти

М'ЯКІ Й ТВЕРДІ ПРИГОЛОСНІ

[Д] [Т] [З] [Ц] [Л] [Н] [Р] [ДЗ]

[Д'] [Т'] [З'] [Ц'] [Л'] [Н'] [Р'] [ДЗ'] [Й]

СКЛАДЕМО СЛОВА

ПО СИ ЛИ

ПРА ЦЯ СУ
ХУДОЖ НИ

ЛУ РІЗ

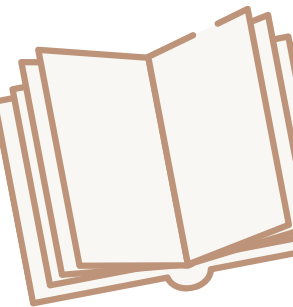

В українській мові є такі **м'які приголосні:**

[д'], [т'], [з'], [с'], [ц'], [л'], [н'], [дз'], [р']

Запам'ятати ці приголосні можна,
вивчивши таку фразу:

«Де Ти З'їСи Ці ЛиНи, аДЗуР».

Як позначаємо м'якість приголосного на письмі:

- **знаком м'якшення (ь):** [кол'ори] кольори,
[злаз'] злазь;
- **літерами я, ю, є:** [р'абий] рябий, [л'ут'н'а]
лютня;
- **літерою і:** [л'іс] ліс, [д'іброва] діброва,
[в'ійс'ко] військо.

БАБУСЯ ВИХІДНА

Наша бабуся прокидається раніше за всіх. Тато, мама, сестра Наталка і я ще спимо.

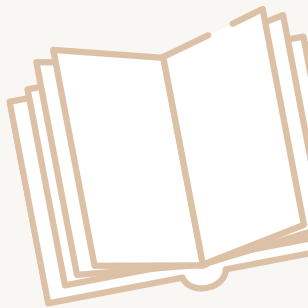
А бабуся вже на кухні порається. Сніданок готує.

Розподільний диктант

Прочитайте правильно слова. Слова із твердими приголосними випишіть в першу колонку, з м'якими - в другу.

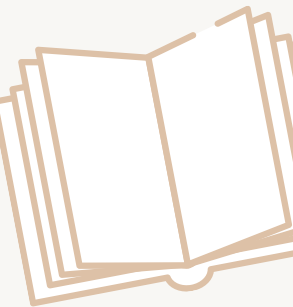
**Голова, подяка, робота, рясно, криниця,
село, журавель, дорога, рідня, душа, земля,
діти, онуки, слава, добро, Дніпро, розум,
рід, щастя, день, зілля, читацький.**

ДЗВІНКІ Й ГЛУХІ ПРИГОЛОСНІ ЗВУКИ

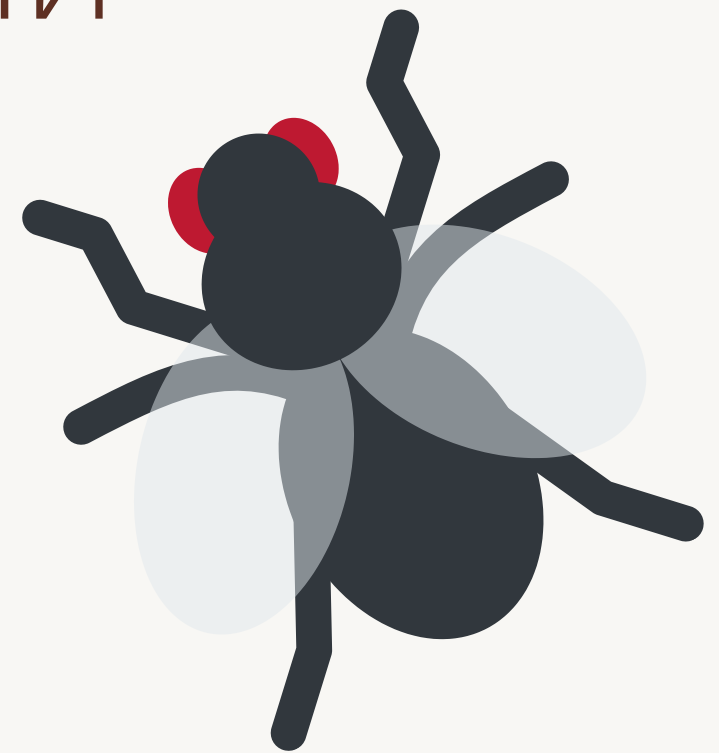
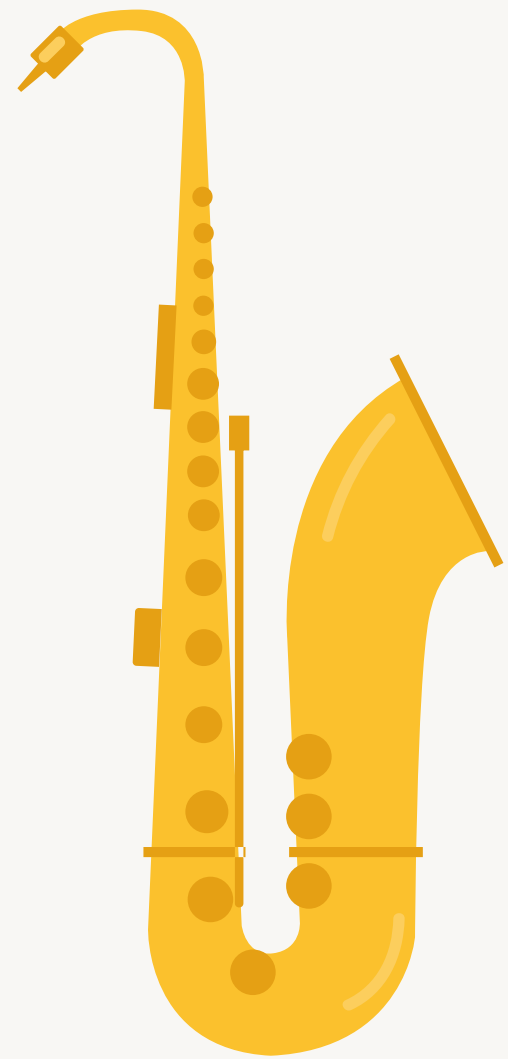
Цап хоче фісташки.

Глухі: Ц Ц' П Х Ч С С' Т Т' Ш К

Всі інші приголосні **ДЗВІНКИ**. Вони
є у реченні:

Буде гоже Ґедзю у джазі.

Б Д Д' Г Ж І ДЗ ДЗ' ДЖ З З'

ПАРНІ ПРИГОЛОСНІ

Тари-бари! Тара-бари!

Букви дружно стали в пари.

Позначають вони звуки

І тримаються за руки.

Звуки дружать ось такі:

Поряд стоять дзвінкі й глухі.

Всього шістнадцять їх таких.

Парними назвали їх.

Щоб усі порахувати,

Треба цапа нам згадати.

[Ц] - глухий, а парний йому дзвінкий [ДЗ].

[Б] і [П]

[Г] і [Х]

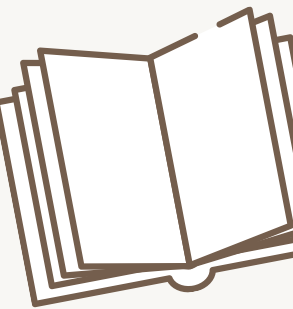
[ДЖ] і [Ч]

[З] і [С]

[Д] і [Т]

[Ж] і [Ш]

[Ґ] і [К]

ЗАМІНИМО ДЗВІНКИ ЗВУКИ НА ГЛУХІ

Злива — **с**лива

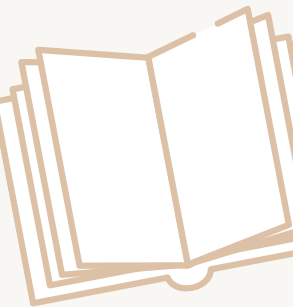
Жабка — ...апка

ЖИТИ — ...ИТИ

Балка — ...алка

БИТИ — ...ИТИ

Дітоньки — ...ітоньки

Українські страви та їхнє походження

Народна кухня українців є
різноманітною: обрядова, святкова,
поминальна, урочиста, лікувальна.

Вареники

Вареники з давніх-давен вважаються українською національною стравою. Ці вироби з тіста оспівані в народних піснях, описані в казках та згадуються у віршах. В українських селах дуже часто готують вареники з картоплею та сиром як святкову страву на неділю, без вареників з квашеної капусти неможливо уявити собі Святвечір, а вареники з картоплі приносять породіллям, як першу страву.

ПАЛЯНИЦЯ

Українська назва походить від «паліти», оскільки при випіканні такого хліба утворюється суха, іноді пригоріла скоринка.

Паляниця, як і хліб узагалі, символізує **щастя і благополуччя** госпóди, тіло Боже, прихильність, гостинність і безпеку. Паляниця також може трактуватися як **символ сонця**.

Паляницю в Україні готували замість хліба, щоб урізноманітнити борошняні страви. Залежно від сезону і страви, паляницю робили із різними додатками - з медом, з яблуками і з маковою начинкою.

ПОЛТАВСЬКІ ГАЛУШКИ

- **Галушки** — це страва з вареного тіста без начинки. Виступає як окрема страва або інгредієнт супу. Не зважаючи на зовнішню простоту, галушки є дуже поживною стравою.
- Вираз **«полтавська галушка»** настільки прижився в побуті, що так стали називати не тільки коронну страву цього регіону, але і жителів Полтавщини.

Млинці

Млинці на Стародавній Русі вміли готувати ще за часів царя Гороха, ще коли наші предки були язичниками. Їх кругла форма зовсім невипадкова. Древні люди поклонялися природним стихіям і круглий виріб вони порівнювали с сонцем, яке дарувало людям тепло та світло.

